

Obvestilo pridelovalcem jagod

Tehnološka navodila 2/2019

Namakanje

Razpoložljiva voda in hranila pomembno vplivajo na količino in kakovost pridelka. Prekomerno gnojenje in namakanje povzročita prebujno rast ter večjo občutljivost rastlin na bolezni in škodljivce. Najpogostejše napake pri namakanju:

- Z namakanjem začnemo prepozno. Za začetek se odločimo na podlagi ročnega preizkusa v dlani stisnemo svaljek zemlje, pri tem ne sme priteči voda, svaljek se sprime in razpade, ko razpremo dlan. Preglejte vodotesnost namakalnega sistema. Težka tla bodo še dolgo nacejena z vodo, medtem ko bodo na lahkih tleh visoki grebeni kmalu suhi.
- Rastline, ki trpijo sušo so tudi občutljivejše na pozebo.
- Obilno in prezgodnje namakanje zaradi dodajanja različnih gnojil.
- Odločitev o količini in pogostosti namakanja na pamet. Namakanje določimo na osnovi tipa tal, evapotranspiracije (ET), sprotne kontrole vlažnosti tal (tenziometer, ročni preizkus), posajenih sort ter vremenskih razmer. V tleh, ki so pokrita s folijo, je izhlapevanje tudi do 25 % nižje od ET. K zmanjšanju izhlapevanja pripomore tudi tunel. Preveliki odmerki vode na lahkih tleh sicer ne povzročajo zastajanja vode, povzročajo pa izpiranje hranil. Zato je priporočljivo na lahkih tleh večkrat na dan dodajati vodo, na težkih tleh pa lahko namakamo na 3–4 dni z večjimi odmerki.

V kolikor vodni vir organizirate na novo, si navodila, o pridobivanju potrebnih dokumentov lahko preberete v Tehnoloških navodilih1/2019

Varstvo jagod

Varstvo jagod se prične že bistveno prej kot samo sajenje. Začne se v tistem trenutku, ko od ideje o sajenju preidemo do odločitve kaj bomo sadili, kam bomo sadili in kako bomo posadili. V kolikor se že v začetku odločamo narobe, je varstvo v prihodnje lahko velik izziv in velikokrat zahtevna naloga. Izbor primerne zemljišča na ugodni legi, odločitev o primerni sorti in nakup kvalitetnih sadik ter dobra priprava tal so osnova za uspešno pridelavo. Na osnovi izkušenj zadnjih pridelovalnih let, lahko namreč z veliko gotovostjo trdimo, da zgolj s pravilno in pravočasno uporabo različnih fitofarmaceutskih sredstev ne moremo več učinkovito kurativno reševati zdravstvenih težav v nasadu jagod. Zaradi pogoste uporabe le teh bolezni razvijejo odpornost na aktivne snovi in sredstva niso več učinkovita.

Tehnologija pridelave jagod je kompleksna saj z vsakim opravilom posredno ali neposredno vplivamo na zdravstveno stanje rastlin, zato je varstvo rastlin pomemben del tehnologije. Nepravilna zasnova nasada je velikokrat razlog za večjo občutljivost rastlin. Pojavijo se predvsem talne bolezni, katerih razvoj in širjenje po nasadu, obilno namakanje z nestrokovno rabo gnojil, še pospešuje.

Kljub temu, da smo upoštevali pravila dobre tehnološke prakse in so bile sadike jagod posajene na primerno pripravljena tla in pognojena v skladu z rezultati kemične analize tal, je zaradi letošnjih zopet malo posebnih vremenskih pogojev potrebno več pozornosti posvetiti naslednjim ukrepom:

- kadar sta zračna in talna vlaga visoki, je takoj po čiščenju nasada priporočljivo nasad zaščititi (*Xanthomonas*, pegavosti) z bakrovimi sredstvi. V letošnjem letu imamo na razpolago CUPRABLAU Z 35 **WP (ne WG!)** in NORDOX 75 WG. Temperatura v času uporabe naj ne bo nižja od 5 °C. Sredstvi sta dovoljeni v ekološki pridelavi jagod. (max 4 kg čistega Cu /ha
- V kolikor imate jagode že pokrite in se temperature nekaj dni zapored dvignejo nad 15 °C je zračenje obvezno. Poleg tega priporočamo uporabo žveplovega pripravka THIOVIT YET ali **BIOTIP SULFO 800 SC**, ki je dovoljen v pridelavi jagod. Žveplo ustvarja pogoje, ki ne ustrezajo razvoju pepelaste plesni in zavira razvoj pršic in mnogih drugih škodljivcev. Koristno je opraviti 3 – 4 ponovitve aplikacije. Sredstvo je dovoljeno v ekološki pridelavi jagod.
- V pokritih nasadih, bodite pozorni na pojav navadne ali fižolove pršice *Tetranychus urticae*. Prezimijo rdeče odrasle samice, ki jih ob toplem vremenu opazimo na spodnji strani listov. V zadnjih letih smo v naj zgodnejše pokritih nasadih jagod (tunel + pokrivna tkanina) ponekod zasledili močnejši pojav jagodne pršice, ki ni vidna s prostim očesom. Znaki se največkrat kažejo kot zverženi listni in cvetni peclji ter listi nepravilnih oblik. V obeh primerih se o varstvu posvetujte s strokovnimi službami.

Dognojevanje

Večina pridelovalcev sadi jagode na najboljša zemljišča, ki jih tudi izdatno pognoji s hlevskim gnojem in mineralnimi gnojili. V takih primerih dognojevanje enoletnih nasadov ni potrebno. V kolikor se boste odločili za namakanje z dognojevanjem, bodite pozorni na navodila za uporabo.

Korenine pričnejo z rastjo pri temperaturi tal 7 – 8 °C; nadzemni del pri 2 – 8 °C (Nikolič, Milojevič; 2010).

Pripravila:

skupina za jagodičje